

Innspill fra Fagforbundet til familie- og kulturkomiteen om Statsbudsjettet 2023

Fagforbundet er med mer enn 400 000 medlemmer den største arbeidstakerorganisasjonen i Norge, og organiserer medlemmer innen kommunal, statlig og privat sektor. Mange av våre medlemmer jobber innenfor områder som faller under Familie- og kulturkomiteen, blant annet innen barnevern, kulturarbeidere og kirkeområdet for å nevne noe. Om lag 80% av medlemmene våre er kvinner.

Fagforbundet er fornøyd med at regjeringen i en stram økonomisk situasjon prioriterer rettferdig fordeling og trygghet for vanlig arbeidsfolk. Det viktigste for Fagforbundet er at medlemmene ikke opplever en forverring i den økonomiske krisen som mange står, med økte priser og stigende renter. Det er derfor betryggende at den rødgrønne regjeringa prioriterer å utjevne forskjeller, gode velferdstjenester og hverdagsøkonomien til vanlige arbeidsfolk.

Barne- og familiedepartementets budsjett

Vi synes det er veldig positivt at tilskuddsordningen for å inkludere barn og unge styrkes med 96 millioner kroner. Det gir flere muligheter til å delta i fritidsaktiviteter, selv om de kommer fra familier med dårlig råd. Inkludering er viktig for det enkelte barn, men vi er også tjent med som samfunn at alle får delta og at forskjellene er små. *(Kap. 846 Familie- og oppveksttiltak, post 61).*

Vi er opptatt av at det kommunale barnevernet bør styrkes for å følge opp barn, unge og familier på en bedre måte og innfri målene med barnevernsreformen. Her er budsjettmidler tidligere flyttet fra øremerkede poster på barne- og familiedepartementet til frie midler hos kommunaldepartementet, og det er avgjørende at kommunene prioriterer dette området om reformen skal lykkes. Slik det er nå har den enkelte ansatte for mange saker, og det er en utfordring når det kommer til å beholde ansatte og rekruttering.

Vi er svært positive til at regjeringen står fast ved Hurdalsplattformens mål om å bygge opp statlig og ideell kapasitet i barnevernet, og fase ut det kommersielle innslaget. Et signal er at det legges opp til å styrke kjøpet fra ideelle med 10 millioner. Vi ønsker oss imidlertid en mer konkret fremdriftsplan for dette arbeidet, slik at staten og ideelle aktører sikres den forutsigbarheten som trengs for å bygge opp egen kapasitet.

Fagforbundet understreker viktigheten av forutsigbarhet og stabilitet i barnevernet. Det har vært en nedgang i antall institusjonsplasser som kommunene kjøper, men barna der har ofte sammensatte behov. Noen barn har så store behov at de ressursmessig opptar to eller flere plasser. Vi er kritiske til koblingen mellom driften og inntjeningskravet for institusjonene.

Konkret vil vi peke på Barne- og familiedepartementets budsjettforslag, kap. 855 statlig forvaltning av barnevernet. Vi mener at det bør brukes mer ressurser på å bygge opp et sterkt offentlig institusjonstilbud. Fagforbundet mener det er behov for å bygge en stabil og fleksibel kapasitet på dette området for å sikre forutsigbarhet, og at barn ikke blir kateballer mellom ulike tilbud og institusjoner, og i tillegg sikre at staten har gode fagmiljøer. Økt fleksibilitet må bety at barnevernet raskt kan møte behovet til det enkelte barn – særlig for de med omfattende og sammensatte behov. Det er en krevende omstilling siden kommersielle tilbydere nå står for en stor andel av tilbudet. Derfor er vi bekymret for kuttene som foreslås for institusjonsbarnevernet, og særlig den statlige delen av dette.

Regjeringen foreslår å bruke om lag 50 millioner til vedlikehold av middelalderkirker over kap. 882, post 61. Det er et positivt skritt og langt mer enn forrige regjering bevilget, men dessverre fortsatt ikke nok til å ta igjen et etterslep som har bygd seg opp. Disse kirkene er arbeidsplasser, og rammen for yrkesutøvingen til kirketjenere, prester, renholdere og andre. Middelalderkirkene er kulturminner med en viktig rolle som identitetsbærende bygg i lokalsamfunnene.

Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett

Det er mye positivt i regjeringens budsjettforslag. Skolebibliotekene, film- og kinostrategi, leselyst og samisk kultur og kunst kommer godt ut av årets budsjett. Fritidsklubbene får midler til utstyr, til glede for alle ungdommer i hele landet.

Fagforbundet understreker behovet for å ivareta kompetansen og kontinuiteten i tilbudene til barn og unge for å ha et levende kulturliv over hele landet. Vi mener støtteordningene til Kulturtanken om inkludering av ungdomskultur i kommunal planlegging bør opprettholdes som før (kap. 325).

Vi er fornøyde med at regionale kulturfond utredes. Fagforbundet minner om at kommunal kultursektor må inkluderes i ordningen med de regionale kulturfondene for å ivareta kulturarbeidsplasser over hele landet.

Fagforbundet mener arbeidet med å styrke kulturloven må prioriteres allerede i 2023 for å trygge kommunalt kulturliv. Det er nødvendig for å sikre arbeidsplassene på det kommunale kulturfeltet, særlig viktig er det for fritidsklubber og ungdomshus.

Kommunal kultursektor lener seg tungt på frivilligheten, og regjeringen har foreslått å styrke frivilligheten. Dette er positivt. Vi vil understreke at frivilligheten må være et supplement til – ikke en erstatning for – kulturarbeidsplasser.

Vi jubler over reverseringen av ABE-reformen. Den bidro til å svekke kulturtilbudet, ikke til mer effektivt kulturliv. Nå er vi bekymret for at prisvekst gir realnedgang for kulturinstitusjonene. Det kan bety færre arbeidsplasser og svekket publikumstilbud. Riksteatret bør nevnes spesielt, siden de har over tid hatt lavere vekst i offentlige tildelinger, og dermed rammes særlig hardt av prisvekst.

Regjeringen styrker kjønnslikestillingsarbeidet, og styrker likestillingssettene og andre likestillingspolitiske tiltak som kom i tilleggsprosposisjonen for statsbudsjettet 2023. Det er positivt og nødvendig at det føres en aktiv politikk for likestilling, men det er også viktig at mangler og behov for forbedringer synliggjøres. Vi minner om at vi ikke er i mål, og at store utfordringene gjenstår å løse (likelønn, heltid, stilling i samf.- og arb.liv, makt, vold og overgrep mm).

Vi tar til orde for en sterkere prioritering av likestilling i budsjettarbeidet. Forslagene har ikke nødvendigvis store budsjettkonsekvenser, men er av praktisk og prinsipiell betydning.

Fagforbundet mener likestillingspolitikken må sees i sammenheng med våre internasjonale forpliktelser. I budsjettforslaget nevnes det at CEDAW- komiteen skal gjennomføre høring av Norge i begynnelsen av 2023. Vi vil minne om at FNs kvinnekomite har gitt uttrykk for at Norges kjønnsnøytrale politikk kan være et hinder for å oppnå likestilling. Vi kan ikke se at dette er reflektert verken i omtalen av regjeringens likestillingspolitikk eller andre forslag. Utredningsinstruksen inneholder ikke lenger krav om utredning av likestillingskonsekvenser. FNs kvinnekomite uttrykte bekymring over dette, og evalueringen av likestilling i offentlige utvalg i 2020 viser at arbeidet med å utrede likestillingskonsekvenser er svakt. Vi anbefaler derfor at det gjøres en ny vurdering med tydelige krav om utredning av likestillingsspørsmål.